

СТАНОВИЩЕ

ОТ

доц. д-р Ангел Георгиев Иванов,

Професионално направление 3.8 “Икономика”, научна специалност “Икономика
и управление на непроизводствената сфера”

Департамент “Бизнес администрация” на НБУ,

върху представения за рецензиране проект на дисертация на тема
“Конкурентоспособност и подобряване на средата за бизнес развитие”, разработен от
докторант Юлиана Б. Хаджичонева към Департамент “Бизнес администрация” на Нов
български университет

I. Значимост на изследвания проблем

Комплексните и сложни обекти не са предпочитаният избор на докторантите в наше време. Точно такъв проблем обаче е избрала докторантката Юлиана Б. Хаджичонева. Значимостта на изследвания от нея проблем се определя от все по-високата относителна тежест на критериите за конкурентоспособност при развитието на бизнеса.

В дисертацията се приема, че бизнес средата е определящо условие за развитие и управление на конкурентоспособността, а така също и за постигане на устойчивост в икономиката. Това съвпада с дневния ред на съвременното развитие и определя дисертацията като изследване със съществена значимост и като научно-приложен труд. В дисертацията са направени анализи и оценки в силно контекстуален аспект. В Първата и Втората глава дипломантката събира, анализира и оценява гледните точки на най-известните изследователи у нас и в чужбина. Целта на този контекстуален анализ е да се създадат предпоставки за разработването на практико-приложен модел (Трета глава) върху основата на достиженията в тази област.

Съотношението между конкурентоспособност като резултат от функционирането на бизнес средата и самата бизнес среда са правилно балансирани и представени в дисертацията. Чрез цялостното управление и регулациите като политика за корекция на насоките в развитието дипломантката доказва, че бизнес средата е определяща за нивото за постигнатата конкурентоспособност.

II. Целите и задачите на дисертацията

Считам, че дипломантката правилно е представила, ясно формулирала обекта, предмета и целите на своята дисертация. Така поставените обект, предмет, цели и задачи имат определено практическа насоченост. Това позволява, с известна тяхна модификация, те да станат по-специфични, ако изследването се прилага за конкретен обект и сфера на икономическата дейност.

Формулираните цели и задачи на дисертационния труд са социално и икономически значими, тъй като основният проблем на българската икономика е конкурентоспособността в европейски контекст и желанието на политиците да трасират траектория на икономическото развитие, съпоставима с траекториите на най-развитите страни.

III. Самостоятелност на разработката

Дипломантката демонстрира много добра самостоятелност при разработването на дисертационния труд. Направила е изключително прецизен подбор на използваната за целите на изследването литература. Използвани са автори, публикували на три езика, което ѝ е позволило да види нещата в сравнителен план и да подбере най-доброто за целите на нейната дисертация от източници, които не са само и единствено национално ограничени. Това засилва контекста, в който е разгледана връзката между бизнес среда и конкурентоспособност и придава на дисертацията по-универсален характер.

Може да се каже, че е демонстрирано добро познаване, както на теоретичния, така и на приложния аспект на дискутираната тематика.

Проведеното емпирично изследване показва, че при дипломантката има достатъчно придобити познания и опит, както в академичните среди, така и в приложната администрация, особено в частта икономическо регулиране и качество на администрацията.

IV. Отразяване състоянието на проблема в научната литература

Приложената библиографска справка и внимателното запознаване с текста на дисертацията показва, че дипломантката е успяла и анализира много на брой публикации, както на български, така и на чужди езици. Едновременно с това, тя е успяла да систематизира различните гледни точки, и да целенасочи наученото от академичните среди в конкретен приложен план – подобряване на връзката между бизнес среда и конкурентоспособност.

Текстът показва, че дипломантката има критично и аналитично мислене, изявена способност и склонност към обобщаване и умения да синтезира различни гледни точки за постигане на конкретна цел.

V. Теоретична подготовка на автора

Теоретичната подготовка на автора е изразена, както в доброто познаване на съществуващата литература, така и в уменията ѝ да осмисля написаното и да го поставя в служба на конкретни цели. В дисертацията е демонстрирано добро познаване на микро и макро аспектите на икономическото регулиране, умелото използване на ограниченията, произтичащи от правно-нормативната регламентация на икономическото развитие, и е постигнат добър баланс, както при целите, така и при резултата от дисертационния труд.

VI. Коректност при цитирането на използваната литература

В дисертацията са използвани над 229 източника и всички са цитирани в съответствие с очакванията и правилата за използване на научна литература за целите на дисертационен труд.

Източниците са добре подбрани и представляват една представителна извадка, гарантираща добро качество и правилна насока за разгръщане на дисертационния труд.

VII. Наличие на обоснован и разработен теоретичен модел на изследването

Определено, в дисертацията има добре аргументиран и разработен теоретичен модел, по който се е движила докторантката. На тази основа, тя е разработила обширен преглед, в който е включила по-широк кръг проблеми, отколкото може да се очаква. Включения в дисертацията анализ на базисния модел за комплексно административно обслужване, подхода обслужване на “едно гише” и Хартата за клиента показват, че дипломантката добре разбира връзката между публична среда и бизнес среда.

Очевидно е нейното разбиране, че публичните политики и публичната бизнес среда определят структурата и динамиката на бизнес средата като цяло. Тази гледна точка тя е защитила успешно в текста на дисертацията.

VIII. Съответствие на избраната методология и методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд

Намирам, че като цяло и конкретно дипломантката е успяла да постигне сравнително пълно съответствие между цели и задачи на дисертационния труд и методологията и

методиката, чрез които тези цели се постигат. Комплексните характеристики на обекта и предмета на изследването са предопределили използването на системен подход, на интердисциплинарен подход, които са структурирани и целенасочени към постигането на конкретни цели и към решаването на задачи, без чиито решения целите не могат да бъдат достигнати. На тази основа, дипломантката е постигнала един много правилно структуриран и последователно прилаган методически подход, който ѝ е позволил да се фокусира върху определящото и решаващото за доброто познаване на връзката между бизнес среда и конкурентоспособност.

С проведената от нея анкета тя доказва, че избраният от нея подход може да се приложи специфично и резултативно за малките и средни предприятия, сред които тя е провела успешна анкета и е успяла да ги комбинира с логиката на големите предприятия в същата тази анкета. Това е довело до събирането и представянето в дисертацията на достатъчен по обем емпиричен материал, който може да бъде използван и развит в последващи научни изследвания на дипломантката.

IX. Наличие на собствен принос при събирането и анализирането на емпиричните данни

Собственият принос на дипломантката се изразява основно в два плана. В теоретично-методическата част дипломантката е успяла, анализирайки авторитетни публикации у нас и в чужбина, да подбере изследвания на институции като Световна банка, Световния икономически форум, Международния институт за развитие на мениджмънта, БСК, БТПП НСИ, и върху тази основа да аргументира своя подход към разглежданата проблематика.

Във втория план, личният принос се свежда до разработването, провеждането и оценяването на конкретна анкета, с която дипломантката получава достъп до представителен брой мениджъри от българската практика. Това ѝ е позволило да съпостави двата свои приноса, този в теоретично-методическата част с този от реализираното анкетно проучване и така да повиши точността, достоверността и надеждността на информацията, с която работи.

X. Описание на приносите

Кандидатката очевидно притежава в необходимия обем и структура теоретичните знания, необходими за коректното характеризирание на обекта и предмета на дисертационния труд. Тя притежава и необходимия опит от работа и лична практика,

реализирана в централна държавна администрация, занимаваща се с проблематиката, включена в обекта и предмета на дисертационния труд.

В баланса между теоретични и приложни приноси, считам, че приносите с приложен характер са повече, както на брой, така и по-убедителни. В дисертацията убедително се демонстрира умението на дипломантката да работи с два плана в съзнанието си: теоретичен и методико-приложен.

Налице е комплексен анализ, както на съществуващата литература, така и на практическите разработки по този въпрос.

На второ място, очевиден е стремежът на дипломантката да се фокусира върху ефективността на управлението и по-точно, върху ефективността на регулативните механизми, прилагани както в ЕС, така и у нас.

На трето място, трябва да отбележим адекватните таблици и графици, в които по един много синтетичен начин текстът на дисертацията се онагледява. С особена сила това важи за предложения в Трета глава модел, който обаче търпи по-нататъшно развитие.

Въздействие на дисертационния труд върху външната среда

Във връзка с дисертационния труд дипломантката е успяла да публикува пет самостоятелни разработки и една в съавторство. Това превишава значително изискуемия брой публикации и очакванията за такъв тип разработки. Две от разработките са на английски език, а всички разработки имат пряко отношение към дисертационния труд.

Мнения, препоръки и бележки

Като ръководител на дисертационния труд на докторант на самостоятелна подготовка Юлиана Б. Хаджичонева намирам, че тя осъществи едно много добро изследване, напълно самостоятелно и в съответствие със собствените си разбирания за връзката между бизнес среда и конкурентоспособност, за методологията, методите и средствата, чрез които конкурентоспособността на националната икономика би могла и следва да бъде подобрена.

По време на работата върху дисертацията тя прояви задълбоченост, коректност, добра организираност, способност за участие в научни и практико-приложни дискусии, добри качества на изследовател и организатор.

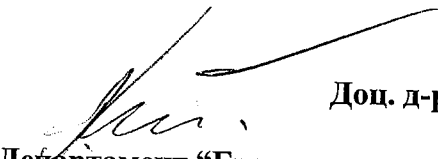
Считам, че тези нейни качества ще предопределят бъдещите ѝ успехи като изследовател и/или преподавател в учебни заведения с подчертано изследователски профил.

Заклучение

Считам, че представеният дисертационен труд е изпълнен в пълно съответствие с изискванията, заложи в националния закон за развитие на академичните кадри в България, а така също и на Наредбата на НБУ за развитие на академичния състав.

Удовлетворени са като цяло всички правилници на нормативната уредба за присъждане на образователната и научна степен “доктор” на Юлиана Б. Хаджичонева по научно направление 3.7 “Администрация и управление” и научна специалност 05.02.20 “Социално управление”.

Предлагам на членовете на научното жури да гласуват за присвояването на споменатата образователна и научна степен “доктор” на Юлиана Б. Хаджичонева.

Доц. д-р Ангел Георгиев
Департамент “Бизнес администрация” на НБУ

08.10.2015 г.

гр. София